140 Soruyla Psikoloji Bilimi

1. "Psikoloji"nin tanımını yapınız.

Psikoloji, insan davranışının altında yatan temel nedenleri bulmaya çalışan bilimsel çabaya verilen addır.

- 2. "Bireyin davranışını biçimlendiren en önemli etken, onun kendini ve çevreyi anlamlandırış biçimidir" anlayışını savunan psikolojik yaklaşım türü hangisidir? Fenomenolojik Yaklaşım
- 3. Psikolojik araştırma yöntemlerinden hangisi, belirli bir davranışı etkilemeden olduğu gibi inceler? **Gözlem Yöntemi**
- 4. Psikolojinin kullandığı araştırma yöntemlerini yazınız. Deneysel Yöntem, Gözlem Yöntemi, Tarama Yöntemi, Test Yöntemi ve Vaka Tarihçesi Yöntemi
- 5. Davranışsal genetikle ilgilenen psikologlar hangi konular üzerinde çalışırlar? **Zekâ. Akıl Hastalıkları ve Kisilik Türleri**
- 6. "Algı" nedir?

Algı, duyu verilerini örgütleyip yorumlayarak çevremizdeki nesne ve olaylara anlam verme sürecine verilen addır.

- 7. Duyuları "birincil duyular" ve "ikincil duyular" olarak ayırırken kullanılan temel kriter nedir? Görme ve işitme organının insan için olan önemi temel kriterdir.
- 8. Bir insan düzenli ve tutarlı algı yanılmaları gösteriyorsa, bu tür algılamaya adı verilir. Cümlesinde boş bırakılan yere gelmesi gereken kelimeyi yazınız. Halüsinasyon
- 9. Dilin öğrenilmesiyle ilgili olarak "çocuk diğer davranışlarını nasıl öğreniyorsa, dili de aynı öğrenme

süreçleri aracı ile öğrenir" görüşünü savunan kuram hangisidir?

Edimsel Kosullanma

10. Aç olmadığımız halde, yemekten sonra kahve içme, çikolata veya dondurma yeme gibi davranışlarımızın nedenlerini açıklayan kuram hangisidir?

Özendirici Uyarıcı Kuramı

11. Temel kavramları, <u>pekistirme</u>, <u>kazanma</u>, <u>sönme</u>, <u>genelleme</u> ve <u>ayırt etme</u> olan öğrenme kuramını ve bu kuramın kuramcısını yazınız.

Klasik Kosullanma — Ivan Pavlov

12. Bir davranışın ortaya çıkma olasılığını <u>artıran</u> her türlü uyarıcıya adı verilir. Cümlesinde boş bırakılan yere gelmesi gereken kelimeyi yazınız.

Pekistirec

13. dış dünyadaki uyarıcıların belleğe kaydedilebilecek biçime dönüşmesine, kodlanan bilginin tutulmasına ve işlemi de depolanan bir bilginin gerektiği zaman aranıp-bulunup-çıkarılmasına verilen addır. Cümlesinde boş bırakılan yerlere gelmesi gereken kelimeleri sırası ile yazınız.

Kodlama — Depolama — Ara-Bul-Geriye Getir

14. Dilin öğrenilmesi ile ilgili, insanların doğuştan dil öğrenme yeteneği ile doğduğunu, "insanın, dili konuşmak üzere doğumdan önce programlandığını" kabul eden kuramcı kimdir ve kuramının adı nedir?

Dilbilimci Noam Chomsky — Psikolinguistik Kuram

15. Dilin öğrenilmesi ile ilgili kuramlardan "<u>edimsel kosullanma</u>" kuramının öğrenme ile ilgili temel görüşünü yazınız.

Çocuk diğer davranışlarını nasıl öğreniyorsa, dili de aynı öğrenme süreçleri aracılığıyla öğrenir. Tek fark, çocuğun çevresini el ve kollarıyla değil, sözle etkilemesidir.

16. Problem çözme sürecindeki dört aşamayı sırası ile yazınız.

Tanıma — Üretme — Kuluçka — Değerlendirme

17. "Güdü" ve "dürtü" arasındaki temel farkı yazınız.

Güdü; istekleri, arzuları, gereksinmeleri, dürtüleri ve ilgileri kapsayan genel bir kavramdır. Açlık, susuzluk, cinsellik gibi fizyolojik kökenli güdülere ise Dürtü adı verilir.

- 18. Maslow'un "ihtiyaclar pramidi" kuramının temel özelliklerinden <u>ikisini</u> yazınız.
- + Temeldeki bir güdünün gereksinmeleri karşılanmadan, birey üst düzey güdülerden etkilenmez.
- + Alt düzeydeki güdüler doyuma ulaşınca birey, üst düzeydeki güdülere hazır hale gelir.
- 19. Öğrenilmiş karmaşık insan gereksinimlerinden (sosyal güdülerden) besini yazınız.

Başarı — Sosyal Kabul — Bağımsızlık — Bağımlılık — Güçlü Olma

20. "Çatışma"yı tanımlayınız.

Çatışma, birbiriyle uyuşmayan iki veya daha fazla güdünün aynı anda bireyi etkilediği anlarda ortaya çıkar; güdülerin türüne, şiddetine, içinde bulunulan ortama göre değişiklik gösterir.

21. "Sosyal psikoloji"yi tanımlayınız.

Sosyal Psikoloji, sosyal ve kültürel ortamdaki birey davranışının özelliklerinin ve nedenlerinin bilimsel incelemesidir. Klasik tanımı ise; Bireylerin, duygu, düşünce ve davranışlarının, başkalarının

gerçek, hayal edilen ya da zımni (altık) varlığından etkileniş tarzını anlama ve açıklama çabası.

22. Sosyal psikolojinin "sosyolojik sosyal psikoloji" ve "psikolojik sosyal psikoloji" olarak iyiye ayrılmasının temelinde hangi tarihi olay vardır?

1908 yılında ilk defa iki sosyal bilimci tarafından birbirlerinden bağımsız olarak iki sosyal psikoloji kitabı yazılmıştır.

23. Bilimsel araştırmanın amaçlarını yazınız. (5 madde)

Olayların betimlenmesi, Olaylar arasındaki ilişkileri bulup çıkarma, Olayları anlama ve açıklama, Olayların önceden tahmini, Olayların kontrolü.

- 24. Sosyal psikolojide kullanılan temel araştırma yöntemlerinden <u>besini</u> yazınız. **Laboratuvar Deneyi, Alan deneyi, Doğan Deney, Alan Araştırması, Survey**
- 25. Sosyal psikolojide kullanılan araştırma yöntemlerinden "laboratuvar deneyi"nin <u>sakınca</u>larından <u>ikisini</u> yazınız.
- + Çeşitli etkenlerin birbirinden ayrılarak tek tek çalışıldığı bu saf ortamdan, pek çok etkenin karmaşık bir etkileşim halinde olduğu gerçek hayatta genelleme yapmak zordur.
- + Deneklerin –araştırma amacını öğrenip davranışlarını ona göre ayarlamamaları için–kandırılmaları önemli bir etik sorundur.
- 26. Sosyal psikolojide kullanılan araştırma yöntemlerinden "alan araştırması"nın <u>avantaj</u>larından <u>ikisini</u> yazınız.
- + Bize çoğu zaman diğer yöntemlerden daha derine inen, çalışılan grubun yapı ve dinamiği hakkında zengin bilgi veren, araştırmacının çalıştığı toplumu gerçekten tanıyıp anlamasını sağlayan bir yöntemdir.
- + Alan araştırmaları sık sık gerçek hayata uygulanabilen hipotezlerin geliştirilmesini sağlar, çünkü bu araştırmalar gerçek hayatı çalışır.
- 27. "Uyma" davranışını etkileyen ortamsal etkenlerden <u>besini</u> yazınız. **Grubun büyüklüğünün etkisi, Grubun söz birliğinin etkisi, Mevkiin ve saygınlığın (prestijin) etkisi,**

Yüz yüze olmanın etkisi ve Azınlığın etkisi

28. Günümüzde sosyal psikolojinin temel kavramlarından olan ve Kelman (1961) tarafından sosyal etki ve tutum değişimi süreçleri olarak geliştirilen <u>üc</u> kavram hangileridir?

İtaat – Özdeşleşme – Benimseme

29. "Tutum" kavramını tanımlayınız.

Tutum, bir bireye atfedilen ve onun bir psikolojik obje ile ilgili düşünce, duygu ve davranışlarını düzenli bir biçimde oluşturan bir eğilimdir.

30. Tutum ölçümlerinde en kullanışlı yöntem olan ve deneklerden belli bir tutumla ilgili

düşüncelerini "fikrime çok uygun", fikrime uygun", "kararsızım", fikrime aykırı" ve "fikrime çok aykırı" şeklinde belirtmeleri istenen ve bu fikirlerin 5-4-3-2-1 şeklinde puanlanarak bir sonuca varıldığı tutum ölçeği hangisidir?

Likert Ölçekleri (Toplamalı Sıralama Tekniği)

31. "Propaganda" kavramını tanımlayınız.

Propaganda kişi ya da grupların fikir, tutum yada davranışlarını etkileme amacına yönelik iletişim, yani tek yönlü haberleşme.

- 32. İletişimin amaçlarını yazınız.
- + Dinleyicide yeni bir tutum geliştirmek,
- + Dinleyicide varolan tutumun şiddetini arttırmak ve
- + Dinleyicinin varolan tutumunu değiştirmek (olumlu tutumu olumsuz, olumsuzuda olumlu yapma)
- 33. Tek Yönlü ve Çift Yönlü İletişimi birer cümle ile açıklayınız.

Tek yönlü iletişimde sadece ileri sürülen görüş açıklanır, ters bir görüşe yer verilmez.

+ Ahmet, Toyota marka araba satan bir acenta da satıcı olarak, müşterilere sadece Toyota'yı satması.

Çift yönlü iletişimde ise karşıt tezin görüşünden de söz edilir ve çoğunlukla bu karşıt tez çürütülür.

- + Bazı politikacılar konuşmalarında karşıt parti politikacılarının görüşlerine de yer verirler.
- 34. Grupların işlevlerinden <u>ücünü</u> yazınız.
- + Gruplara katılmak önemli psikolojik ve sosyal gereksinimleri karşılamamıza yardım eder.
- + Gruplara katılarak yalnız başımıza altından kalkamayacağımız işlerin hakkından gelebiliriz.
- + Grup üyeliği olumlu bir sosyal kimlik edinmemizi sağlar.
- 35. a) "Başka kimselerin varlığı, kişinin güdülenmesini ve faaliyet düzeyini arttırır"
 b) "Bir grupta yer almak, bireyin başkalarının çabasına sırtını dayayarak elinden geleni
 yapmamasına neden olabilir" ifadeleri <u>sırası ile</u> sosyal psikolojinin hangi kavramları ile ilgilidir?

Sosyal Hızlandırma – Sosyal Kaytarma

36. "Sosyalleşme"nin tanımını yapınız.

Sosyalleşme, insan yavrusunun toplumun bir üyesi haline gelmesidir, yani ailesinin, akraba ve komşuluk çevresinin, kent ve köyünün ve nihayet ulusunun bir parçası olduğunu öğrenmesidir.

37. "..... ahlak gelişimini, duygusal-güdüsel bir süreç olarak ele almıştır. ahlak gelişimini, kural, yasa ve daha yüksek ilkelerin öğrenilmesini içeren bilişsel bir yaklaşımla ele almıştır." Ahlak gelişimini ele alış biçimleri verilen cümlelerde boş bırakılan yerlere gelmesi gereken kuramcı isimlerini sırası ile yazınız.

Sigmund Freud – Piaget ve Kohlberg

38. Saldırganlığın azaltılması ile ilgili görüşlerden <u>ücünü</u> yazınız.

Ceza – Alternatif Davranış Modellerini Ödüllendirmek – Başkalarına Empati Geliştirmek

39. Sözel olmayan iletişim kaynaklarından <u>ücünü</u> yazınız.

Yüz İfadesi – Göz Teması – Beden Dili

40. Resmi (biçimsel) gruplar ve resmi olmayan (doğal) gruplara <u>ücer</u> örnek veriniz.

Dernekler, Sendikalar, Şirketler – Aile, Arkadaşlar, Komşu Grubu

- 41. Gelişmiş ülkelerdeki sağlık sorunlarından <u>besini</u> yazınız.
- + Bu ülkelerde ölümlerin yarısı kalp damar hastalıklarından 1/5'i kanserden ve 1/10'u da kazalardan dolayı olmaktadır.
- + Gelişmiş ülkelerde diğer dünya nüfusuna oranla çok belirgin olan hastalıklar, yaşlanma ile ortaya çıkan kronik hastalıklardır.
- + Alkol ve uyuşturucu alışkanlıkları,
- + Sigaraya bağlı hastalıklar (özellikle akciğer kanseri)
- + Fazla yemeğe bağlı şişmanlık (obesite) önemli sağlık sorunları arasında yer alır.
- 42. Gelişmekte olan ülkelerdeki sağlık sorunlarından besini yazınız.
- + İnsanlığı tehdit eden ölümlerin çoğu, enfeksiyon hastalıklar ile paraziter hastalıklar nedeniyle olmaktadır.
- + Genel bulaşıcı hastalıklarda gelişmekte olan ülkelerde kol gezmektedir.
- + Böcekler ve diğer vektörlerle taşınan hastalıklarda çok yaygın ölüm riski oluşturmaktadır.
- + Gelişmekte olan ülkeleri tehdit eden bir diğer hastalıkta, insan dışkısı, su, besin ve toprak kirlenmesi ile tasınan ishaldir.
- + Salyangozlar tarafından taşınan bir parazitin açtığı bakteri hastalığı (Schistosomiosis)
- 43. Yaşam süresini ve kalitesini etkileyen değişkenlerden <u>besini</u> yazınız.

Kötü beslenme, Fakirlik, Eğitimsizlik, Sağlık sistemlerindeki yönetim bozulukları, araç gereç ve insan gücü yetersizliği.

44. Dünya Sağlık Örgütü tarafından kabul gören "sağlık" tanımını yazınız.

Sağlık, sadece bir hastalığın veya maluliyetin olmayışı değil, ayrıca zamanda bedenen, zihnen ve sosyal yönden tam bir huzur ve iyilik içinde olmaktır.

45. Madde bağımlısı kimlere denir?

Bağımlılar, madde kullanıp kullanmamak arasında artık seçim yapamayan kişilerdir; maddeyi kullanma ihtiyaçları vardır ve bu ihtiyaç hayatlarını yönetir. Tanı koymak için aşağıda 3'ü yeterlidir.

- > Tolerans, Vücut ilacın varlığına alışır ve her doz daha az etki yaratır.
- Karakteristik yoksunluk semptomları. Madde alımı durdurulduğunda ortaya çıkan belirtiler
- Maddenin gittikçe artan miktarlarda veya düşünüldüğünden uzunca sürelerle kullanılması
- > Sürekli isteği veya kullanımı kesmek ya da azaltmak için başarısız girişimler
- > Zararların bilinmesine rağmen kullanıma devam edilmesi ...

46. Sağlık geliştirme çalışmalarının dört alanını yazınız.

Hastalıklardan korunma, Sağlık bilgisi ve sağlık eğitimi, Halk sağlığı hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve Toplumun gelişimi.

- 47. Kültür-sağlık-hastalık ilişkisini ele alan <u>absolutizm</u> ve <u>relativizm</u> anlayışlarının temel görüşlerini yazınız.
- + Absolutizm, hastalık ve sağlığın kültürle hiçbir ilişkisi bulunmadığını, bunların birbirlerini etkilemeyen süreçler olduğunu savunur.
- + Relativizm, temellerini antropolojiden alır ve bütün değişimlerin kökeninde kültürel kalıpların bulunduğuna inanır. Bu yaklaşıma göre kültür, sağlık ve hastalıklardaki temel belirleyicidir.
- 48. Hasta ve hastalık kavramında rol oynayan <u>bes değiskeni</u> yazınız.

Evren - Doğal Çevre - Sosyal Çevre - Bireysel Özellikler - Katılım Özellikleri

- 49. Sağlık hizmetlerinde toplam kalite yönetiminin temel hedefleri nelerdir? (4 madde)
- + Sağlık hizmetlerinde eşitlik ve adaleti yaratmak,
- + Prematüre ölüm olasılığını düşürmek,
- + Hastalık ve sakatlı oranını azaltmak
- + Bireylerin kendilerini gerçekleştirmek için cesaretlendirmek
- 50. Hasta-hekim ilişkilerinde tedaviyi etkileyen faktörlerden <u>ücünü</u> yazınız.

Hekimin yaptığı işe olan inancı - Hekimin gayreti – Tıbbı yardım ortamının yeterliliği ve inandırıcılığı

51. Bir toplumun sağlık düzeyini (yaşam düzeyini ve kalitesini) belirlemede rol oynayan etkenlerden <u>besini</u> yazınız.

Kişi başına düşen milli gelirdeki sağlık harcamalarının düşüklüğü, demografik özellikler, Kötü beslenme, Fakirlik, Sağlık sistemlerindeki yönetim bozuklukları.

52. "..... madde kullanıp kullanmamak arasında seçim yapamama durumudur. organizmanın bedensel ve ruhsal sınırlarının tehdit edilmesi ve zorlanmasıyla ortaya çıkan, yansımasını fizyolojik, psikolojik ve sosyal düzeylerde gösteren bir durumdur. insanların psikolojik veya fizyolojik düzeyde zarar görmelerine, yaralanmalarına, giderek sakat kalmalarına hatta hayatlarını kaybetmelerine sebep olan bireysel ve toplu hareketlerdir." Boş yerlere gelmesi gereken kavramları sırası ile yazınız.

Bağımlılık - Stres - Şiddet

53. Ülkemizde depresyon üzerine yapılan çalışmalardan elde edilen sosyo-demografik risk faktörlerinden <u>besini</u> yazınız.

40 yaşın üzerinde olmak – Dul olmak – Çekirdek aileden gelmek – Okuryazar olmamak – Hızlı kültürel değişim içinde olmak

54. Madde bağımlılığının daha çok görüldüğü risk gruplarından besini yazınız.

Vasıf kaygısı yüksek, düşük ekonomik düzeyden gelen, erkek, genç, heyecan arayışı fazla olanlar

55. Sağlık konusundaki çağdaş anlayışın dayandığı temel noktaları yazınız.

Biyo-Psiko-Sosyal Sağlık anlayışı ile bedeni zihni ve sosyal yapıları birbirinden ayrı değerlendirmek mümkün değildir. Bu yüzden konuya biyolojik, psikolojik ve sosyal faktörler açısından bakmalıyız.

56. Psikolojik travmaları tanımlayınız.

İnsanın duygusal, zihinsel ve fiziksel bütünlüğünü zedeleyerek, yaşantısına darbe vuran ve ruhsal bozukluklara iten trajik olaylardır.

57. Travmadan etkilenmede rol oynayan risk faktörlerden besini yazınız.

Yaşantının şiddeti - Kişilik Özellikleri - Geçmiş psikopatolojik durum - Çocukluk dönemi travması - Kadın olmak

58. Yaşam süresini ve kalitesini etkileyen değişkenleri yazınız.

Kişi başına düşen milli gelirdeki sağlık harcamalarının düşüklüğü, demografik özellikler, Kötü beslenme, Fakirlik, Eğitimsizlik, Sağlık sistemlerindeki yönetim bozuklukları, araç gereç ve insan gücü yetersizliği.

59. Sağlık ve hastalıkla ilgili çalışmalar genellikle üç düzeyde ele alınmaktadır. Bü düzeylerden <u>ücüncü basamak</u> sağlık hizmetlerini <u>örnekle</u> açıklayınız.

Tedavi hizmetlerinden sonra, o hastalık veya maluliyetle ilgili rehabilitasyon faaliyetlerini içerir. Örneğin, kalp-damar hastalıkları tedavisinden sonra, aile ve iş hayatını nasıl sürdüreceği konusunda yeni davranış biçimlerinin öğretilmesidir.

- 60. Türkiye'de kentleşme sürecinde ruhsal bozuklukların sıklık ve dağılımının demografik özelliklerini yazınız. (6 madde)
- + Tüm ailelerin %32'sinin psikiyatrik açıdan (en az bir birey) sorunlu olduğu
- + Ruhsal bozukluğun okuryazar olmayanlarda, öğrenim görmüşlere kıyasla üç kat fazla olduğu
- + Sosyoekonomik düzeyi düşük olanlarda daha yaygın olduğu
- + Cinsiyet açısından bakıldığında göre Kadınlarda erkeklere kıyasla daha fazla olduğu
- + Evli kadınlarda evli erkeklere göre üç katı fazla olduğu
- + İleriki yaşlarda (50-59 yaş grubu) yaygınlaştığı ve etkisinin arttığı saptanmıştır.
- 61. Gelişimin temel ilkelerinden <u>besini</u> yazınız.
- + Gelişim, kalıtım ve çevrenin karşılıklı etkileşiminin ürünüdür.
- + Gelişim süreklidir ve aşamalı olarak gerçekleşir.
- + Gelişim kazanım ve kayıpları içerir.
- + Gelişim bir bütündür ve gelişim alanları birbirleriyle etkileşim içindedir.
- + Gelisim nöbetlese devam eder.

- 62. Gelişim alanlarından "psikososyal gelişim alanı"nın incelediği konular nelerdir? Güdüler, duygular, kişilik özellikleri, kişiler arası beceriler ve ilişkiler, ailede ve toplumda oynanan rollerdir.
- 63. "Gelişim"i tanımlayınız.

Gelişim, biyoloji ve deneyime bağlı olarak süreç içinde bireyin bedeninde, zihinde ya da davranışlarında meydana gelen değişimler olarak tanımlanabilir.

- 64. Piaget'e göre "evre"lerin özellikleri nelerdir?
- + Evrelerin sırası değişmez.
- + Evreler bir hiyerarşi oluştururlar; sonraki evre önceki evrenin kazanımını içerir. Gelişimde oranlarında bireysel farklılıklar olabilir. Aynı gelişim evresinde olan iki birey farklı oranda gelişim gösterebilir.
- + Her evre için tipik olan gelişim özellikleri genel olarak o dönemde karşılaşılan ve kazanılan özelliklerdir ve diğer basamaklardan farklıdır.
- 65. Vygotsky'e göre çocuğun zihinsel gelişiminde etkili olan birincil faktör nedir? **Sosyal ve Kültürel Çevre**
- 66. "Bilgiyi İşleme Kuramı"nın temel olarak cevaplamaya çalıştığı <u>dört soru</u>yu yazınız.
- + Yeni bilgi dışarıdan nasıl alınmaktadır?
- + Alınan yeni bilgi nasıl işlenmektedir?
- + Bilgi uzun süreli olarak nasıl depolanmaktadır?
- + Depolanan bilgi nasıl geriye getirilip hatırlanmaktadır?
- 67. Dil Öğrenme kuramlarından "Psikolinguistik Kuram"ın temel görüşünü <u>bir cümle</u> ile yazınız. İnsanın dil öğrenmek için bir mekanizmayla dünyaya geldiğini ve bu mekanizma sayesinde çocuk, çevresinde konuşulan dili içselleştirir, kurallarını anlar, öğrenir ve daha sonrada uygun dil bilgisi kuralları ile konuşmayı başarır.
- 68. Kuramını şema, uyum sağlama, özümleme, uyma ve dengeleme kavramlarına dayanarak açıklayan kuramcıyı ve kuramının adını yazınız.

Jean Piaget - Bilissel Gelisim Kuramı

69. "Duygusal gelişim"in temel kavramlarından biri olan "empati"yi tanımlayınız.

Empati, başkalarının düşünce ve duygularının ve bunların muhtemel anlamlarının objektif bir şekilde farkında olma, karşısındakinin duygu ve düşüncelerini temsili olarak yaşama, kendisini başkasının yerine koymaktır.

70. Kişiliğe kuramsal yaklaşımlardan "humanistik yaklaşım"ın iki önemli kuramcısını yazınız. Carl Rogers – Abraham Maslow

- 71. Gelişim psikolojisinde Freud'un Psikoseksüel Gelişim Kuramı ile Erikson'un Psikososyal Gelişim Kuramının en önemli <u>iki farkını y</u>azınız.
- + Erikson ve Freud'un temel ayrışma noktası, Erikson'un cinsel dürtülere Freud'a göre çok daha az önem verirken, sosyal ve kültürel etkiler üzerinde daha fazla durmasıdır.
- + Erikson, Freud'dan farklı olarak kişiliğin gelişimini beş evrede değil, yaşam boyu süren sekiz evre halinde ele alır.
- 72. Gelişim psikolojisinde araştırma desenlerinden "<u>kesitsel desen"in dezavantajını</u> yazınız. Doğum yılı farklılıklarının, farklı toplumsal koşulları beraberinde getirdiği zamanla ortaya çıkan değişimlerin gelişimin bir sonucumu olduğunun yoksa yaşanan dönemin, sosyal ekonomik ve politik yada eğitimsel koşullar nedeniyle mi ortaya çıktığının kolayca ayırt edilememesidir.
- 73. Olgunlaşma ve öğrenme arasındaki temel farkları yazınız.

Olgunlaşma süreci hemen hemen tüm kültürlerdeki insanlarda benzer şekilde meydana gelir. Büyük ölçüde içsel işaretlerle belirlenir. Öğrenme ise çoğunlukla dışsal olaylardan etkilenir. Olgunlaşmanın aksine, öğrenme fazlasıyla çevreye bağımlıdır.

- 74. Ergenlik döneminde yerine getirilmesi gereken gelisim görevlerinden <u>ücünü</u> yazınız.
- + Kişinin kendi fizik yapısını ve erkek yada kadın rolünü kabul etmesi
- + Ekonomik bağımsızlık kazanması
- + Bir meslek seçmesi ve bu yolda hazırlanması
- 75. Bireylerin erken dönemde temel bakım figürleriyle kurdukları ilişkiyi ve bu ilişkinin niteliğini araştıran kuram hangisidir?

Bağlanma Kuramı

76. "Erikson, bilişsel gelişim kuramını açıklarken gelişim evrelerini; oral, anal, fallik, latent ve genital evre olarak ele alır." Cümlesindeki bilgi yanlışlıklarını belirtiniz. Eriksonun bilişsel gelişim kuramı değil, Freud Psikoseksüel Gelişim Kuramını açıklarken gelişim evrelerini oral, anal, fallik, latent ve genital evre olarak ele alır.

- 77. Gelişim psikolojisi araştırma yöntemlerinden "doğal gözlem"in <u>sınırlılıklarından ikisini</u> yazınız.
- + Bazı davranışlar çok nadir ortaya çıkar, böyle davranışların doğal gözlemle incelenmesi mümkün olmayabilir.
- + Bir gözlemcinin varlığından haberdar olmanın bireylerin doğal ortamlarında olduğundan farklı davranmalarına neden olabilir.
- 78. Yaygın olarak görülen gelişim bozukluklarından <u>ikisini</u> yazarak birer cümle ile tanımlayınız.
- + Otizm : üç yaşından önce başlayan ve ömür boyu süren, sosyal etkileşime ve iletişime zarar veren, sınırlı ve tekrarlanan davranışlara yol açan beynin gelişimini engelleyen bir rahatsızlıktır.
- + Asperger Sendromu : sosyal etkileşimde zorluklar ve sınırlı, stereotipik ilgi ve etkinliklerle tanımlanan otistik spektrum bozukluklarından (OSB) biridir.

- 79. Yaygın olarak görülen özel öğrenme güçlüklerinden <u>ikisini</u> yazarak birer cümle ile tanımlayınız.
- + Disleksi, okuma alanında öğrenme güçlüğüdür.
- + Disgrafi, yazma alanında öğrenme güçlüğüdür.
- 80. Gelişim psikolojisinde ebeveynlik stillerini yazarak bu stillerden birinin özelliklerini yazınız. **Yetkeci, İzin verici, Yetkili, İzin verici Kayıtsız Ebeveyn**
- + İzin verici : Ebeveyn kolaylaştırıcı, çocuklar üzerinde açık kontrol çok nadir kurulur, çocuğa bakım ve değer verilir, hoşgörülü olunabilir.
- 81. "Amacına ulaşamamış, önlenmiş güdülerin ortaya çıkardığı heyecan" olarak tanımlanan kavram hangisidir?

Engellenme

82. Kaygı belirtilerinden <u>besini</u> yazınız.

Nefes darlığı – Terleme – Mide Ağrısı – Titreme – İshal ya da Kabızlık

- 83. Bilinçsiz başa çıkma yollarının (savunma mekanizmalarının) ortak özelliklerinden <u>ikisini</u> yazınız.
- + Savunma mekanizmasını kullanan birey, davranışının gerçek işlevinin farkında değildir. Savunma mekanizmalarına, bu anlamda, bilinçsiz davranışlar olarak bakılır.
- + Savunma mekanizmalarının etkisi altında, gerçeği olduğundan biraz daha farklı algılarız. Bir dereceye kadar kendi kendimizi aldatmaca işin içine girer ve böylece algılamadaki bu değişiklik bizdeki kaygı düzeyinin azalmasına ol açar.
- 84. Savunma mekanizmalarından "vansıtma"yı kısaca açıklayınız.

Bireyin kendisinde bulunan kusurları başkalarında görme davranışına yansıtma adı verilir. Başkalarına hiç yardım etmeyen ve sürekli kendi çıkarını gözleyen bencil biri, "Herkes kendi başının çaresine bakıyor, kimse bir diğerine yardım eli uzatmıyor," diyerek, etrafındaki kimseleri suçlar. Birey, yansıtma yoluyla kendisinde bulunan olumsuz yönleri "zorunlu ve gerekli" İmiş gibi gösterir. Kendisinde bulunan kötü özellikleri başkalarında görerek birey kendini, olumsuz özellikler açısından başkalarından farklı görmez. Birey yansıtma davranışında bulunarak, "Ne yapayım, herkes böyle, ben de böyle olmak zorundayım; böyle davranmam yaşamın zorunlu bir sonucu, benim elimde olan birşey yok" mesajını verir.

- 85. Freud, Erikson ve Piaget'in gelişim kuramlarının ortak özelliklerinden ikisini yazınız.
- + Gelişim, birbirini izleyen aşamalardan oluşan bir süreç olarak kabul edilir.
- + Her aşamanın, kendisinden sonra gelen aşama için bir basamak oluşturduğu ve aşamaların sırasının değişmediği kabul edilir.
- 86. Erikson'un gelişim kuramının temel özelliğini kısaca açıklayınız.

Bireyin cinsel gelişimi yerine onun sosyal gelişimini temel kabul eder. Çocuğun bağımsızlık eğilimi ile, ana-babanın denetim eğilimi arasındaki etkileşim bir dengeye ulaşır ve bu denge her

çocuk İçin ayrı ayn oluşur. Bu dengenin özelliği, çocuğun daha sonraki yetişkin yaşamındaki kişilik özelliklerinin temelini oluşturur. Gelişim sürecinin ve bu sürecin bir parçası olarak bireyin bağımsızlık eğilimi ile toplumun bireyi denetim altına alma çabasının, ömür boyu sürdüğünü kabul etmiştir.

87. "Kişilik" kavramını tanımlayınız.

Bireyin iç ve dış çevresiyle kurduğu, diğer bireylerden ayırt edici, tutarlı ve yapılaşmış bir ilişki biçimidir.

- 88. Freud'un gelişim kuramına yapılan eleştirileri birer cümle ile yazınız.
- + Deneysel yöntemin uygulanamaması: Freud kavramları hep kuramsaldır. Bu kavramları destekleyen veya karşı çıkan deneysel veri yoktur.
- + Cinselliğin aşırı vurgulanması: Eleştiri kişilik gelişiminin temeline cinsiyeti koymasıdır.
- + Nörotik kişilerin gözlemine dayalı bir kuram olması: Psikoanalitik kuramın bütün insanlara geçerli olabilmesi için hem nörotik hem de normal insanlar üzerinde yapılan gözlemlere dayandırılması gerektiğini ileri sürerler.
- + Her şeyi açıklayabilen, gücü sınırsız bir kuram olması: Freud'un kuramı her insan davranışını nörotik bir davranış olarak yorumlayabilir.
- 89. "İnsan öğrenmesinin sosyal bir ortamda oluştuğunu ve çocukların en önemli öğrenme yaşantılarının başkalarının davranışlarını gözleyerek oluştuğunu" savunan kuramcı kimdir? Albert Bandura Gözleme yoluyla Öğrenme (observational leamtng)
- 90. Carl Rogers'ın benlik kuramının temel özelliğini kısaca yazınız.

Bir kimsenin benlik bilinci onun kendisiyle ilgili düşüncelerini, algılamalarını ve kanaatlerini İçerir; kendisini nasıl gördüğünü özetler. Benlik bilinci iyi, kötü, ya da ortada olabilir. Benlik bilinci her zaman gerçeği yansıtmayabilir. Yetenekli olduğu halde bir insan kendini yeteneksiz görebilir veya yeteneksiz bir kişi ise, kendini yetenekli zannedebilir. Benlik bilinci bizim kendimizi nasıl gördüğümüzü ifade eder. Herkes daha olumlu, daha gelişmiş bir benlik geliştirme çabası içindedir. Olumlu bir benlik bilinci geliştirebilmemiz için koşulsuz sevgi (unconditional love) içinde yetişmemiz gerekir.

91. "Normaldışı davranış"ı kısaca tanımlayınız.

Bazı psikologlarca başkalarını üzen ve yardım için çare aratan davranışlara normaldışı davranış denir. Böyle normaldışı davranış tanımlamasına sosyal-etiketleme yaklaşanı (social-labeling approach) adı verilir.

92. Normaldışı davranışı açıklayan yaklaşımı açıklayan kuramlardan <u>davranıscı yaklasım</u>ın temel görüşünü kısaca açıklayınız.

Davranışçı psikologlar normaldışı davranışların, aynen diğer davranışlar gibi öğrenilmiş davranışlar olduğunu savunurlar. Normaldışı davranışlara klasik koşullama, edimsel koşullama, sosyal öğrenme kavramlarıyla açıklanabileceğini ifade ederler.

- 93. "Serbest çağrışım" ve "transferans" ilkelerini kullanan psikoterapi yaklaşımı hangisidir? **Psikodinamik Yaklaşım: Psikoanaliz**
- 94. Psikoterapi yaklaşımlarından "toplumsal akıl sağlığı yaklaşımı"nın temel ilkelerini kısaca yazınız. Akıl hastalığını yalnız bireye ait bir olay olarak görmez. Bu yaklaşıma göre bireyin psikolojik sorunu, onun içinde yaşadığı toplumla etkileşimi sonucunda ortaya çıkar ve bu nedenle sorun, toplumdan yalıtılmış olarak ele alınmamalıdır. Önlem (prevention) toplumsal akıl sağlığı yaklaşımının üzerinde önemle durduğu kavramdır. Birey davranış bozukluğu göstermeden kendine ulasılmalıdır.
- 95. "İnsanın, kendini zayıf gördüğü bir alandaki eksikliği, kuvvetli olduğu başka bir alandaki başarıyla örtme çabası" olarak tanımlanan savunma mekanizması hangisidir? **Telafi (compensation)**
- 96. Çözümü olmayan sorunlardan kaynaklanan engellenme duygusunu hafifletme yollarından <u>ikisini</u> yazınız.
- + Daha çok hoşgörülü olmayı geliştirerek.
- + Beklenti düzeyimizi düşürerek
- 97. Gelişim aşamalarını oral-anal-fallik-örtük-genital aşamalar olarak sınıflandıran gelişim kuramı hangisidir?

Freud'un Kişilik Gelişimi Kuramı

98. Yeni Freud'cular olarak bilinen Jung ve Adler'in Freud'un kişilik kuramında eleştirdikleri temel nokta nedir?

Freud'u takip eden Jung ve Adler onun fikirlerinden bir derece ayrılmışlardır ve cinsel güdüden başka güdüleri ön plana almışlardır.

99. Çocuğun biyolojik gelişiminin altında yatan temel etken nedir? **Olgunlaşma**

100. Ölüm konusundaki araştırmalara göre, kimler kendilerinin ve diğer yakınlarının ölümünü daha sakinlikle kabul etmeye hazırdırlar?

Dinsel inancları kuvvetli olan kimseler

101. "Psikoterapi"nin genel tanımını yapınız.

Psikoterapinin sözlük anlamı, ruhsal yolla tedavi etmek şeklinde tanımlanabilir. Burada ruhsal tedaviden kasıt psişik hastalıkların ilaç ve cerrahi yöntemler kullanılmadan tedavi edilmeye çalışılması anlamına gelmektedir.

102. Psikoterapiler; koşullu şartlanmayı temel kabul eden Psikoterapiler, algılama farklılığı

üzerinde duran Psikoterapiler, geçmişin ana şablonlarının bugünkü iz düşümleri yarattığına inanan Psikoterapiler, insanın kriz yaşadığından hareket eden Psikoterapiler olmak üzere dörde ayrılabilir.

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yerlere sırası ile hangileri gelmelidir?

Davranışçı – Bilissel – Dinamik - Varoluşçu

103. "Dürtü"yü tanımlayınız.

Bireysel varoluşumuzun sürdürülebilmesi için yaratılışımıza uygun olarak arzulara verdiğimiz isimlerdir. Dürtüler temelde hayatta varlığımızı sürdürebilmek için gerekli ana elemanlardır.

104. Freud'un insanın biyolojik gelişim evresinin ilk dönemini "oral (ağızcıl)" olarak adlandırmasının temel nedenini açıklayınız.

Gerilim içinde olan organizmanın bu gerilimden kurtulup hazza ulaşabilmesi için bebeğin dıştan gözlemlenen ilk davranışının emme reaksiyonuyla ortaya çıkması ve bu emmeyi de ağzıyla gerçekleştirmiş olması bu evrenin tanımlanmasına hareket noktası olmuştur.

105. Ruhsal gelişim evrelerinden hangisi "<u>hazzın yönelimi acısından</u> kimliğin ve kişiliğin şekillendiği" evredir?

Anal Evre (Dışkılama Evresi)

106. Ruhsal gelişim evrelerinden hangisi "<u>psiko-sosyal acıdan</u> kimliğin oluştuğu, netleştiği ve çerçevesinin çizildiği" evredir?

Ergenlik Evresi

107. "Kimlik" kavramının tanımını yapınız.

Kişiye özgü değişmeyen sürekliliğini muhafaza eden, kişinin vasıflarını bize belirten ve kişiyi diğer bireylerden ayrıştırmamamızı sağlayan hususiyetlerin tamamına verilen isimdir.

108. Davranışçı Psikoterapi'de kullanılan "modelleme" yöntemini kısaca anlatınız.

En güçlü tedavi şekli, hekimin veya terapistin beklenen davranışı kendi hayatında hissederek yaşaması ve uygulamasıdır. Hasta, hekimin bu davranışlarını model alarak kendi hayatında uygulamaya çalışır. Özellikle iletişim becerisinin kurulması, ben kelimesinin kullanılması, jest, mimik ve konuşmanın akıcılığı ve uygunluğunun ortaya konması ve oturma şekli davranışları tamamen modellenir.

109. Çalışmalarının merkezine "düşünce"yi alan psikoterapi yöntemi hangisidir? **Bilişsel Psikoterapi**

110. Bilişsel Psikoterapi'de "kabul" tekniği nasıl uygulanır? Kısaca anlatınız.

Psikolojik veya organik herhangi bir problem varsa kişinin bunu kabul etmesi temin edilir. Bir gerçekten kaçmak mümkün değildir. Kişi şizofren olabilir, manik-depresif olabilir veya kanser olabilir. Tüm bu gerçekleri kabullenmeli, hayatı daha kaliteli yaşayabilmek için alternatif stratejiler

geliştirebilmelidir.

- 111. Çalışmalarının merkezine "bunaltı, kaygı" kavramlarını alan psikoterapi yöntemi hangisidir? Varoluşçu Psikoterapi
- 112. Varoluşçu Terapi'nin üzerinde durduğu <u>bes temel soruyu</u> yazınız.
- + Hayatın anlamı nedir?
- + Geleceği Belirlemek Mümkün müdür?
- + Ölümden Başka Bir Hakikat Var mı?
- + Hayatın Sorumluluğu Kime Aittir?
- + Hayatta Yalnız mıyız?
- 113. Taransaksiyonel Analiz Teorisi'nin kurucusu kimdir ve bu kişinin ilgilendiği konular nelerdir? Kurucusu Erick Berne olup ilgi odağı, insanlar arası ilişkinin ve iletişimin nasıl işlediği üzerinedir.
- 114. Klasik Psikanaliz'in kurucusu kimdir? Bu kuramın üç temel kavramını yazınız. Sigmund Freud Bilinç, bilinç öncesi ve bilinçdışı kavramlarıdır.
- 115. Psikoterapide "direnç" kavramını açıklayınız.

Her şey güzel giderken ve tedavi programı çok başarılı bir uygulama sürecindeyken, hastanın elinde olmadan, tam tedavi olmanın eşiğinde bir reaksiyonla karşılaşılır, içteki dinamik bazı güçler hastanın iradesinin kontrolü dışında, hastanın tedavi olmasını engellemeye çalışmaktadırlar. Bunlara toptan verilen isim dirençtir. Dirençler bilinçdışıdır, otomatiktir, kişinin kontrolünde değildir ve çok çeşitli olup her kılığa ve renge bürünebilir.

- 116. Bütüncül Psikoterapi bağlamında savunma mekanizmalarının temel özelliklerini yazınız. Bilinçdışı olmaları, otomatik olarak uygulamaya geçmeleri, id'in saldırıları karşısında egonun gerçekliğini ve süperegoya uyumunu sağlamaları ve de dürtülerin deşarjına imkân vermeleri.
- 117. "Bu savunma mekanizmasının en ilkel hali kişinin kendini tapınılacak kadar değerli ve önemli hissetmesi yani tanrı olma duygusudur" cümlesinde söz konusu edilen savunma mekanizması hangisidir?

İdealizasyon - ilkellikten olgunluğa

118. Yadsıma (inkâr) savunma mekanizmasını kısaca anlatınız.

Yadsıma bir gerçekliğin göz ardı edilmesidir. Bir bireyin iç dinamikleri açısından; egonun yapılandırılmasına göre yadsıma, süperegonun yapılandırılmasına göre yadsıma, toplumsal realiteyle yüzleşme anında yadsıma ve dürtüsel varlığın yapısını yadsıma şeklinde yadsıma olarak detaylandırılabilir.

119. "Psikolojik çatışma durumlarında bazı organlarımızın doğal görevleri devre dışı kalabilir." Bu durum savunma mekanizmalarından hangisini anlatmaktadır?

Dönüştürme (Konversiyon)

120. Psikoterapi yöntemlerinden "Hücum Tedavisi"ni kısaca anlatınız.

Yoğunlaştırılmış terapi çalışmaları uygulaması yapan klinisyenler az sayıda hastayla yoğun bir şekilde çalışarak daha kısa sürede belirli hedeflere ulaşmayı amaçlamaktadırlar. Bu uygulama genellikle ciddi bazı ruhsal rahatsızlıklarda tercih edilmektedir. Özellikle ağır kişilik bozukluklarında (narsistik borderline) ağır nevrotik tablolarda ve cinsel sapmalarda uygulanmaya çalışılmaktadır.

121. Klasik psikanaliz ve davranışçı ekollerin görüşlerine karşılık çağdaş psikolojik akımlara göre; "insan dıştan gelen uyaranlara tepki gösteren bir robot değil, …"

Cümlesi çağdaş psikolojinin insana bakışına uygun şekilde nasıl tamamlanabilir? **Etkin bir kisilik sistemidir.**

- 122. "Normaldışı" gibi olumsuz bir anlama sahip kavramı tanımlarken faydalanılan olumlu anlama sahip iki kavram hangileridir?
- + Kendini iyi hissetme kavramı
- + Potansiyellerin ve İsteklerin gerçekleştirilmesi
- 123. Dinamik psikiyatrinin temel ilkelerinden <u>ikisini</u> yazınız.
- + Dinamik psikiyatri, öncelikle bir düşünce biçimidir.
- + Belirtilerin gerisindeki dinamik mekanizmalara odaklaşır ve insanı kendine özgü dünyası içinde anlamaya çalışır.
- 124. Freud'un Psikanalitik Gelişim Kuramı'nın temel ilkelerini yazınız.

Oral dönemde başlıca haz kaynağı, ağızdan besin almaktır.

Anal dönem: Besin maddesi sindirildikten sonra artıkları bağırsağın son bölgesinde birikir ve anüs kasları üzerinde belirli güçte bir basınç yaptığında dışarıya atılır.

Fallik dönem: Gelişimin bu döneminde, cinsel organların işlevlerine ilişkin cinsel ve saldırgan içerikli duygular önem kazanır.

Genital dönem: Önceki dönemlerdeki duygusal ihtiyaçlar narsistik yollardan sağlanmaktayken, ergenlik çağında narsisistik eğilimlerin bir bölümü gerçek objelere yönelmeye başlar.

125. Psikanalizde "baskı" savunma mekanizması diğer mekanizmalara oranla daha temeldir. Neden?

Baskı, diğer mekanizmalara oranla daha temel, daha kesin ve daha ilkeldir; beklenmedik anda bir tehlikeyle karşılaşıldığında yaşanan korkuya karşı geliştirilen akut savunma ketlenmesiyle özdeştir. İnsanın temel korunma amacına hizmet eden savunucu ketlemenin doğrudan bir belirtisidir ve bundan ötürü yadsıma ve baskı mekanizmalarını birincil savunma süreçleri olarak tanımlamak yerinde olur.

126. Ödünleme tepkilerinin hepsi olumlu ve yaralı değildir. Bu tepkinin olumsuz ve zararlı sonuçlarına <u>iki örnek</u> veriniz.

- + Sevilmediğine ve istenmediğine inanan bir çocuk, diğer çocuklara zorbalık ederek ezikliğini gidermeye çalışabilir.
- + Sevgiden yoksun kalmış ve engellenmiş biri yalnızlığını aşırı yemekle ödünleyebilir.
- 127. Erikson'un kuramının, Freud'un kuramından ayrılan <u>iki önemli</u> özelliğini yazınız.
- + Erikson' a göre kişilik bu sekiz dönemin tümünde gelişimini sürdürür ve bir dönemde olumsuz yaşanan denge sonraki bir dönemde olumlu yöne çevrilebilir. Çevresine güvenemeyen bir bebeğe bir sonraki dönemde ilgi ve bakım sağlanırsa, çocuk insanlara karşı güven geliştirebilir
- + Erikson kişiliğin çocukluğun ilk dönemlerinde belirlendiği görüşünü reddetmiştir. Freud'un psikanalitik gelişim kuramını çekirdek ailenin sınırları dışındaki toplumsal dünyaya çıkarmıştır.

128. Erikson'un "şema"sının özelliklerini kısaca yazınız.

Erikson'un şemasında "istekler" ve "olması gerekenler" iki karşıt kutup oluşturur. Bir yandan aşırı ve yıkıcı istekler, diğer yandan ana-babanın ve toplumun benliğe mal edilmiş kısıtlamaları egoyu sıkıştırırlar. Erikson'un tanımladığı süperego en az id kadar barbardır, insanı yıkıcı bir biçimde cezalandırır.

- 129. Erikson'un kuramında, Freud'un üç gelişim dönemine karşılık gelen dönemlerin isimlerini yazınız.
- + Anal-kas Dönemi: Özerklik ya da Utanç ve Kararsızlık Freud'un Anal Dönemi
- + Cinsel-devinsel Dönem: Girişim ya da Suçluluk Freud'un Fallik dönemi
- + Gizil Dönem: Beceri ya da Aşağılık Duygusu Freud'un Gizil dönemi
- 130. Obje İlişkileri Kuramı'nda <u>splitting</u> (bölünme, ikiye ayrılma) mekanizmasının <u>olumlu</u> yönlerini yazınız.

Bebeğin, iyiyi kötüden, sevgiyi nefretten, hazzı acıdan ayırabilmesini sağlar. Böylece, olumlu yaşantılar, olumsuz karşıtlarına bulaşmaksızın korunmuş olur. Splitting, yaşantıları tehlikeli olanı tehlikeye açık olandan ayırarak düzenleyen biyolojik yasanın psikolojik savunma mekanizmasına dönüşmesi biçiminde de yorumlanabilir.

131. Self (kendilik) psikolojisinin temel görüşünü kısaca açıklayınız.

İnsanın kendine verdiği değeri ve bütünlüğünü koruyabilmesinde dış ilişkilerinin önemini vurgular. Tedaviye gelen kişi, kendini iyi hissedebilmek için diğer insanlardan gelecek olumlu tepkilere aşırı bir ihtiyaç duyar.

132. "Şizofreni"nin genel bir tanımını yapınız.

Şizofrenik tepki, genellikle ergenlik döneminin sonlarında ya da genç yetişkinlik te görülen, çeşitli oranlarda ve biçimlerde duygusal, davranışsal ve zihinsel bozuklukların eşlik ettiği, gerçeklik ilişkilerinde derin bozukluklada karakterize olan psikotik tepki gruplarından biridir. Bu tepkiler, düşünce akımında olağandışı sapmalar, daha önceki gelişim dönemlerine gerileme eğilimleri ve çoğu kez, sannlar ve hezeyanlarla belirlenir.

- 133. Paranoid kişinin özelliklerinden <u>ücünü</u> yazınız.
- + Kişi önceleri kendi içinde duyduğu ve tanımlayamadığı farklılığı, çevresinden geldiğini varsaydığı bazı ipuçlarıyla açıklamaya başlar.
- + Bir toplulukta kendi aralarında gülüşmekte olan insanların kendisinden söz ettikleri inancına kapılır, bir diğer insanın anlattıklarında kendi adını duymuş gibi olur ya da duyduğu bir sözü kendisine ilişkin olarak yorumlar.
- + Bazen radyo ya da televizyondaki konuşmacıların kendisiyle ilgili üstü kapalı haberler verdiklerine inanır. Bu dönemde kişinin, kendi yetersizliğinin diğer insanlar tarafından da fark edilip konu edildiğine inancı kesinleşmiştir.
- 134. İntihar eden kişilerin çoğu intihar edeceğini çeşitli şekillerde ima eder ya da açıkça söyler. Bunu neden yaptıklarına ilişkin görüşleri kısaca yazınız.

İntihar tasarılarından söz etmek bir imdat çağrısıdır. Böyle yapmakla kişi, bir yandan içinde bulunduğu durumun güçlüğünü ve canına kıyma konusundaki kararsızlığını açıklamakta, öte yandan yakınlarını uyararak onları yardımını aramaktadır.

135. "Fobi"yi tanımlayınız.

Normal insanlar tarafından tehlikeli sayılmayan obje ya da durumlar karşısında duyulan olağandışı güçlü bir korku.

- 136. Yaygın olarak görülen fobik tiplerden <u>besini</u> yazarak bu tiplerin korktukları obje ya da durumları yazınız.
- + Akrofobi yüksek yerler
- + Eritnofobi insanların karşısında yüz kızarınası
- + Hematofobi kan
- + Klostrofobi kapalı yerler
- + Monofobi yalnız kalma
- 137. Yaygın anksiyete bozukluklarının nedenlerinden besini yazınız.
- + Kusurlu ana-baba tutumları yaygın anksiyetenin oluşumundaki önemli nedenlerden biridir.
- + Çocuklarda görülen anksiyetelerin çoğu, okul çalışmalarında ana-babanın içerikleşmiş yüksek beklentilerine uygun bir başarıya ulaşamama kaygısı.
- + Günlük yaşamı sürdürebilmek için gerekli yeteneklerin geliştirilememiş olması.
- + Tehlikeli dürtüleri denetim altında tutma güçlüğü.
- + Baskı altında olan cinsel istekler de savunma engellerini yıkarak bilinç düzeyine çıkma tehlikesi.
- 138. Travma sonrası kalıcı bozukluklara sebep olabilecek olaylara <u>bes</u> örnek veriniz.
- + Trafik kazaları
- + Yangınlar
- + Depremler
- + Sel baskınları

+ Bir başka insanın bedensel ya da cinsel saldırısına uğrama

139. Histeri nevrozu belirtilerini yazınız.

Dönüşme (conversion), anksiyete yaratabilecek bilinçdişi duyguların bilinç düzeyine ulaşmasını engelleyebilmek ya da zorlanma yaratan çevresel durumlardan kaçabilmek amacına yönelik ve gerçek bir organik nedeni olmayan bedensel hastalık belirtileri biçiminde ortaya çıkan, nevrotik düzeyde bir savunma mekanizmasıdır. Bu savunma mekanizmasının oluşturduğu nevrotik belirtilere de "histeri nevrozu" denir.

140. Kişilik bozukluklarından "bağımlı kişiler"in özelliklerinden <u>ücünü</u> yazınız.

- + Maddenin kişinin amaçlamış olduğundan daha yüksek dozlarda ya da daha uzun süreden beri alınmakta olması.
- + Maddeyi almak için yoğun bir istek duymak, ya da maddeyi almamayı ya da azaltmayı bir ya da birden fazla kez denemek ve başaramamak
- + Maddeyi elde edebilmek (hırsızlık), kullanmak (zincirleme sigara içmek) ya da etkilerinden kurtulabilmek için uzun zaman harcamak.

MUAMMER GÜLTEKİN

Klinik Psikolog + Sosyolog + Nlp Master Trainer + Yaşam Koçu + Hipnoterapist